

حاملگی نابجا:

حاملگی در هر مکانی غیر از حفره‌ی رحم را حاملگی نابجا گویند.

در واقع تخمک بارور شده معمولاً ۴ تا ۵ روز طول می‌کشد که مسیر لوله‌ی رحمی از تخمدان تا رحم را طی کند و حدود ۶ تا ۷ روز بعد از لقاح در رحم لانه‌گزینی می‌کند. شایع‌ترین علت حاملگی خارج رحمی تخریب لوله‌ی رحمی و ایجاد انسداد یا تنگی لوله است. همچنین احتمال دارد مشکل در دیواره‌های لوله وجود داشته باشد که نتواند مانند حالت طبیعی منقبض شده و تخمک بارور شده را به داخل رحم به حرکت در آورد. به طور کلی هر عاملی که باعث پیچ خوردگی یا چسبندگی لوله رحمی گردد موجب تأخیر عبور تخمک بارور شده از لوله و لانه‌گزینی آن می‌شود. پس هر علتی که موجب کندی حرکت تخمک بارور شده در مسیر خود به سمت رحم شود می‌تواند بارداری خارج رحمی را به وجود آورد.

حاملگی نابجا در هر سنی از منارک تا یائسگی دیده می‌شود اما ۴۰ درصد موارد در زنان ۲۰ تا ۲۹ سال رخ می‌دهد.

حاملگی نابجا در زنان نازا، گروه‌هایی با سطح اقتصادی - اجتماعی پایین، زنان غیر سفید پوست و در زنانی که یک حاملگی نابجای قبلی داشتند بیشتر دیده می‌شود.

محل های شایع حاملگی نابجا:

۱- لوله‌ی رحمی

۲- تخمدان

۳- شکم

۴- دهانه رحم

عوامل خطر حاملگی نابجا:

جراحی ترمیمی لوله، عقیم سازی لوله‌ای حاملگی نابجای قبلی، وسایل داخل رحمی مثل آی یو دی (IUD)، ناباروری، سابقه عفونت تناسلی، جراحی قبلی لوله‌ای و شکمی، استعمال دخانیات، دوش واژینال، نزدیکی قبل از ۱۸ سالگی

علائم و نشانه‌ها:

شایع‌ترین علامت شامل درد شکمی و لگنی و قطع قاعدگی همراه با درجاتی از لکه بینی یا خونریزی واژینال است.

حساسیت بسیار شدید هنگام معاینه‌ی شکم و واژینال به ویژه هنگام حرکت دادن دهانه‌ی رحم.

تغییرات رحم: توده مربوط به حاملگی نابجا ممکن است رحم را به یک سمت براند و از محل اصلی خودش جابجا شود.

فشار خون و نبض: قبل از بروز پارگی علائم حیاتی طبیعی اند. پاسخ زودرس به خونریزی متوسط از عدم تغییر علائم حیاتی تا افزایش خفیف فشار خون یا کاهش فشار خون و کاهش نبض متغیر است.

توده لگنی: در معاینه‌ی دو دستی در ۲۰ درصد بیماران توده‌ای به اندازه‌ی ۵ تا ۱۵ سانتی متر لمس می‌شود.

در موارد زیر از جراحی استفاده می شود:

- خونریزی
- ممنوعیت درمان طبی
- شکست درمان طبی
- حاملگی نابجای فراموش شده.

روش های تشخیص زودرس حاملگی نابجا:

- ۱- اندازه گیری سطح سرمی BHCG
- ۲- سونو گرافی
- ۳- کورتاژ

عنوان :

حاملگی نابجا

درمان حاملگی نابجا:

درمان به دو صورت جراحی و طبی است. این دو روش از نظر میزان موفقیت و حفظ باروری مشابهند. درمان طبی روش درمانی انتخابی است چون هم کم هزینه تر و هم بدون عوارض جراحی است.

بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر و خارگ

آموزش و پژوهش

واحد آموزش سلامت بیمارستان توحید جم

تهیه کننده: سیده شهربانو آرزم (کارشناس مامائی)

منبع: بارداری و زایمان ویلیامز

تایید کننده: خانم دکتر جامعی (متخصص زنان و زایمان)

تابستان ۱۴۰۱

بازنگری: تابستان ۱۴۰۳

